

TER ONDERTEKENING

Aan: MOCW

**Onderzoek en
Wetenschapsbeleid**

Van

Datum

15 mei 2023

Referentie

36281239

Bijlagen

1

nota

Antwoordbrief SO Kamerbrief evaluatie financiering
ambtsopleidingen en extra investering NLU

Aanleiding

De vaste commissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap heeft vragen gesteld over de Kamerbrief inzake investeringen in Nederlandse Levensbeschouwelijke Universiteiten (hierna NLU) en de beleidsreactie evaluatie financieringswijze ambtsopleidingen aan de Vrije Universiteit (22 november 2022, Kamerstuk 31 288, nr. 990). Hierbij treft u de beantwoording.

Geadviseerd besluit

We vragen u bijgaande brief te tekenen.

Kernpunten

- Op 22 november 2022 heeft u een brief inzake investeringen in Nederlandse Levensbeschouwelijke Universiteiten en beleidsreactie evaluatie financieringswijze ambtsopleidingen aan de Vrije Universiteit (hierna: VU) aan de Kamer gezonden. De commissie heeft hierover op 22 december 2022 vragen gesteld.
- In de Kamerbrief gaf u uw beleidsreactie op de evaluatie van Berenschot over de wijziging in financiering van de ambtsopleidingen aan de Vrije Universiteit (hierna: VU) en gaf u invulling aan de eerder aangekondigde investeringen van 5 miljoen euro aan de NLU.
- De vragen die gesteld zijn door de VVD, D66, CDA, PvdA, ChristenUnie en SGP zijn zeer divers.
- Financiële vragen: Veel vragen gaan over de financiering van de ambtsopleidingen bij de VU. Zo willen de VVD en CDA fractie weten of alle ambtsopleidingen aan de VU ook voor 2016 financiering hadden. En wil de PvdA weten waarom een ophoging van het budget noodzakelijk was en niet volstaan kon worden met een andere verdeling van het bestaande budget. D66 vraagt of u vaker een verhoging van de lumpsumvoorziening voor de VU ambtsopleidingen voorziet. De ChristenUnie en de SGP hopen dat de NLU-instellingen vanuit hun eigenheid voldoende inhoudelijke en financiële ruimte krijgen om hun plannen vorm te geven. Men vraagt ook welke financiële uitgangspunten de Minister hanteert inzake een eventueel vertrek van een seminarium (ambtsopleidingen VU).
- Overige vragen: D66 ziet een mogelijkheid tot synergie tussen de samenwerkingsafspraken die de Vrije Universiteit zal gaan maken en het samenwerkingsplan van de NLU en vraagt hier uw reactie op. De PvdA-fractie geeft aan dat men het niet vanzelfsprekend vindt dat het Ministerie van OEW religieuze stromingen een bijdrage geeft voor het vormgeven van

ambtsopleidingen. Ook ontvangt men graag een toelichting hoe de maatschappelijke relevantie ingevuld gaat worden door de NLU. De SGP stelt vragen over de juridische positie van seminaria en vraagt u te reflecteren op een wettelijke richtingwijzer om de seminaria voldoende rechtszekerheid te bieden. Ook vraagt de SGP hoe NWO de positie van onderzoekers aan deze kleine universiteiten beter kan faciliteren.

Datum
15 mei 2023

Toelichting:

VU-ambtsopleidingen

- In 2017 is de financiering van de religieuze ambtsopleidingen¹ aan de VU gewijzigd: van separate budgetten per ambtsopleiding naar één lumpsumbedrag voor alle ambtsopleidingen tezamen.² Deze nieuwe financieringswijze is na vijf jaar geëvalueerd door Berenschot.
- Met de overgang naar de nieuwe financieringswijze is ook afgesproken dat het ambtsopleidingen vrij staat om zich in de toekomst te verbinden aan een andere onderwijsinstelling dan de VU, zonder medeneming van hun individuele financiering. Hier is echter verandering in gebracht naar aanleiding van de motie Van der Molen-Tielen waarmee het in 2019 mogelijk is geworden voor ambtsopleidingen om zich - met medeneming van hun oorspronkelijke financiering uit 2016 - aan een andere instelling te verbinden. Eén seminarium is daadwerkelijk verhuisd.
- U heeft, in navolging van de aanbevelingen uit het rapport, een aanpassing van de financiële kaders vanuit OCW gedaan. Dit gegeven de motie Van der Molen-Tielen en gegeven het vertrek van een seminarium. U heeft de lumpsumvoorziening opgehoogd met € 250.000 structureel. Deze middelen zijn bedoeld om de VU, vanuit haar regierol, en de seminaria beter in staat te stellen om de samenwerking succesvol voort te zetten en verder te kunnen blijven werken aan de beoogde doelen.

NLU

- De NLU bestaat uit de Theologische Universiteit Apeldoorn (TUA), de Theologische Universiteit Kampen (TUK), de Universiteit van Humanistiek (UvH) en de Protestantse Theologische Universiteit (PthU).
- Op basis van de conclusies uit het PWC rapport over de verslechterde financiële positie en de specifieke (financiële) knelpunten waarmee de NLU geconfronteerd wordt, heeft u besloten € 5 mln. structureel te investeren om deze knelpunten op te lossen.
- De structurele investeringen voor de NLU zijn nodig om financiële knelpunten aan te pakken (zoals een lage vaste voet in de bekostiging, verslechterde financiële positie) en om de basis van het onderwijs en onderzoek bij de NLU op peil te brengen. Daarnaast maken deze middelen het mogelijk om de maatschappelijke relevantie van het levensbeschouwelijk onderwijs en onderzoek te versterken. Dit met als doel om de unieke positie van deze instellingen in het stelsel te behouden en een dekkend en passend aanbod door de NLU te garanderen. Dit is in lijn met het Coalitieakkoord, dat aandacht vraagt voor de positie van kleine studies.

¹ Dit waren in 2017 de ambtsopleidingen van de Algemene Doopsgezinde Sociëteit, de Baptisten Unie Nederland, de Remonstrantse Broederschap, het Nederlands-Israëlitisch Seminarium, de Islam, het Boeddhisme, het Hindoeïsme en de Orthodoxie. Het Orthodox seminarie is in 2021 overgestapt naar de Radboud Universiteit.

² Dit is een bedrag in de onderwijsopslag in bedragen van de rijksbijdrage van de VU (€ 1,69 miljoen in 2022) en bestemd voor de ambtsopleidingen bij de faculteit Religie en Theologie van de VU.

- U heeft de NLU gevraagd om deze middelen strategisch in te zetten voor een samenwerkingsplan en u heeft daarbij een kader meegegeven voor de verdere planvorming. NB. dit plan zullen we binnenkort ontvangen en het zal met u besproken worden.

Datum
15 mei 2023